

1. İnsanların geçmiş dönemlerde ortaya koyduğu buluşlar sonraki dönemlerde teknolojinin ilerlemesini kolaylaştırmıştır. Her yeni buluş hayatımızı daha da kolaylaştırmış, sosyal ve toplumsal ilişkilerimizi etkilemiştir. Teknolojinin bilinçsiz kullanımı toplumsal ilişkilerimizde olumsuzlukları da beraberinde getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi teknolojinin bilinçsiz kullanımının sonuçlarına örnek gösterilebilir?

- A) Teknoloji araç gereçlerin ulaşımı kolaylaştırması
- B) Mağazalara gitmeden de alışveriş imkânının olması
- C) Teknolojinin kullanımı ile birlikte kişiler arası iletişimin azalması
- D) Sağlık alanındaki gelişmelerle hastalıkların kısa sürede teşhis edilmesi

2. Diyaliz cihazı, gözlük ve protezlerin gelişmesi insan yaşamının kalitesini arttırdı. Tren, uçak, otomobil gibi araçlar sayesinde seyahatlerin süresi kısaldı. Görüntülü konuşma imkanları uzaktaki akrabalarımızla hasret gidermemizi sağladı.

Yukarıda verilen açıklamalarda hangisiyle ilgili bir gelişmeden söz edilmemiştir?

- A) Ulaşım
- B) Sağlık
- C) Haberleşme
- D) Eğitim

3. "Geçmişte şehirlerarası veya ülkeler arası seyahat etmek zaman alıyordu. Günümüzde ulaşım teknolojisindeki gelişmeler sayesinde insanlar bir şehirden başka bir şehre ve ülkeler arasında kolaylıkla seyahat edebilmektedir."

Verilen ifade teknolojinin hangi yönünü vurgulamaktadır?

- A) İletişimi arttırması
- B) Hız ve zaman kazandırması
- C) Sosyalleşmeyi azaltması
- D) Yaşamı zorlaştırması

4. "e-devlet, e-okul" gibi uygulamalar vatandaşların işlerini kolaylaştırmıştır. İnsanlar artık vergi dairelerine gitmeden vergisini ödeyebilmektedir. Veliler okula gitmeden öğrencileri ile ilgili bilgi sahibi olabilmektedir.

Verilen bilgiler doğrultusunda aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Teknolojik gelişmeler devlet kurumlarıyla ilişkilerimizi kolayca halletmemizi sağlamıştır.
- B) Teknoloji, bilinçli kullanıldığı zaman hayatımızı kolaylaştıran bir araç haline gelmektedir.
- C) Teknolojik gelişmeler sayesinde artık insan aklına gerek duymadan yaşanılabileceği kanıtlanmıştır.
- D) Doğru kullanıldığı zaman teknolojik gelişmeler zamandan tasarruf etmemizi sağlamıştır.

5. Bugün kullandığımız genel ağ ortamında bilgilerin büyük kısmı yetkili ve alanında uzman kişilerin denetiminden geçmemektedir.

Bunun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkmaktadır?

- A) Sınırlı bilgi akışı
- B) Sosyalleşmenin artması
- C) Zamanın boşa harcanması
- D) Doğru olmayan bilgi dolaşımı

6.

I. Sanal ortamda araştırdığımız bilgileri farklı genel ağ adreslerinde kontrol etmeliyiz.
II. Sanal ortamda edindiğimiz her bilgiyi doğru olarak kabul etmemeli, doğru bilgiye ulaşmak için bilgileri eleştirel bakış açısıyla değerlendirmeliyiz.

III. Bilgilerin doğruluğunu sorgulamak için yetkili kurumların sitelerine girmeliyiz.

Sanal ortamın kullanımıyla ilgili yukarıda verilen bilgilerin hangileri doğrudur?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi sosyal medya kullanımının olumsuz sonuçlarından biridir?

- A) Uzaktaki arkadaşlarımızdan haberdar olunması
- B) İnsanların olaylar karşısında duyarsız kalmaması
- C) İnsanların birbirlerinin özel hayatlarını takip edebilmesi
- D) Yardım kampanyalarının daha fazla kişiye duyurulabilmesi

8. Günümüzde genel ağ kullanımının yaygınlaşması ile birlikte günlük hayatımızda medyanın önemi de artmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi günümüzde medya kullanımının yaygınlaşmasının olumlu sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Özel hayatın paylaşılması
- B) İletişim imkânlarının artması
- C) Bilgiye ulaşmanın kolaylaşması
- D) Haber alma imkânının gelişmesi

9. Nasıl ki adımızı, soyadımızı, açık adresimizi, telefonumuzu ve ailemizin kişisel bilgilerini bir kartona yazıp sokak sokak dolaşarak tanımadığımız insanlara göstermiyorsak aynı şekilde bu bilgilerimizi sosyal ağlarda da yabancılarla paylaşmamalıyız.

Bu şekilde davranılmasının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güvenlik
- B) Şeffaflık
- C) Sosyallik
- D) Sanallik

10. İnternette yeni tanıştığı bir kişinin kendisi hakkında gizli sayılabilecek bilgileri sormaya başlaması durumunda, kişinin; aşağıdaki davranışlardan hangisini sergilemesi doğru olmaz?

- A) Her tanıştığı kişinin kötü olmayacağını düşünüp istediği bilgileri vermelidir.
- B) Sorduğu sorulara cevap vermemelidir.
- C) Kişinin kendisine ulaşmasını engellemelidir.
- D) Kişisel bilgilerini paylaşmamalıdır.

11. Aşağıdakilerden hangisi genel ağ ortamında karşılaşılabileceğimiz olumsuz durumlardan biri değildir?

- A) İndirme programlarının virüslü olması
- B) Kişisel bilgilerin bizden habersiz kullanılması
- C) Oynanan oyunların çocuklarda örnek oluşturması
- D) Araştırma çalışmalarının internette paylaşılması

12. Medyanın insanlara verdiği mesaj yoğunluğunun fazla olması nedeniyle insanlar doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmada zorluk yaşamaktadır. Medya mesajlarına ulaşmak ve onları doğru bir şekilde sorgulayıp çözümleyebilmek medya okuryazarlığı becerisini gerektirmektedir.

Buna göre medya okuryazarlığı becerisine sahip bir bireyden hangi davranış beklenemez?

- A) Medya verilerini doğru değerlendirir.
- B) Medyada karşılaştığı mesajları çözümler.
- C) Medyadan elde ettiği bilgileri her zaman doğru kabul eder.
- D) Medyadaki doğru ve güvenilir bilgilere kısa sürede ulaşır.

13. Geniş bir hayal gücüne sahip olan Isaac Newton sürekli gökyüzünü seyrediyor ve gözlemlerini bir deftere not ediyordu. Üniversite yılları Newton'un hayatının dönüm noktası oldu. Çalışmayı, yeni bilgiler öğrenmeyi, gözlem yapmayı, astronomi ve matematik kitapları okumayı çok severdi. Kendinden önceki dönemlerde yaşayan bilim insanlarının yaptığı çalışmaları okurdu.

Yukarıdaki metinden hareketle hangisi bilim insanlarının bir özelliği olamaz?

- A) Meraklı
- B) Araştırmacı
- C) Önyargılı
- D) Sabırlı

14. Aşağıdakilerden hangisi bir bilim insanında bulunması gereken özelliklerden değildir?

- A) Meraklı olma B) Yaratıcı zekâ
C) Bencillik D) Gözlem yapma

15. Hayatında hiç hata yapmayan insan yeni bir şey denememiştir.

- I. Yeniliklere açık olmak
II. Zorluklar karşısında pes etmemek
III. Hata yapmaktan korkmak

Einstein' in sözünden, bilim insanlarının yukarıda verilen özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) II ve III D) I, II ve III

16. Bir bilim insanı olmalıdır. Çünkü her bilginin doğru olduğu söylenemez.

Boş bırakılan yere bilim insanlarının hangi özelliği yazılmalıdır?

- A) Planlı B) Meraklı
C) Sorgulayıcı D) Ön yargılı

17. Albert Einstein "Hayatında hiç hata yapmamış insan yeni bir şey denememiştir." sözünü kullanmıştır.

Bu sözden hareketle aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Araştırma yaparken hata yapmak doğal bir durumdur.
B) Hata yaparız korkusunu yenip farklı alanlarda çalışmaya devam etmeliyiz.
C) Bilim insanları hata yaparak doğruyu bulmuşlardır.
D) Kendimize güvenmiyorsak yeni bir şey denemekten vazgeçmeliyiz.

18. Yaşamımızı kolaylaştıran birçok buluşun gerçekleşmesinde bilim insanlarının katkısı vardır. Bundan dolayı bilim İnsanlarında bulunması gereken bazı önemli özellikler vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bilim insanlarında olması gereken özelliklerden biri değildir?

- A) Çalışkan ve kararlı olmaları
B) Değişime her zaman açık olmaları
C) Araştırmacı ve dürüst olmaları
D) Hata yapmaktan çekinmeleri

19. Öğrencilerin projelerini hazırlarken bilimsel etiğe uygun davrandığını aşağıdakilerden hangisine bakarak ulaşabiliriz?

- A) Özgün bir çalışma ortaya koyması
B) Yararlandığı kaynakları belirtmesi
C) Projesini zamanında teslim etmesi
D) Her ulaştığı bilgiyi doğru kabul etmesi

20. Bilimsel bir araştırma yaparken yararlandığımız kaynak ve eserleri çalışmamızın sonunda kaynakça kısmında göstermeliyiz. Böyle davranmak eser sahibi kişilere saygı ve bilimsel etik kurallarının bir gereğidir.

Kaynakça yazarken aşağıdaki bilgilerden hangisini belirtmemize gerek yoktur?

- A) Yazarın adı ve soyadı
B) Kitabın ilk yayın tarihi
C) Kitabın basıldığı yayınevi
D) Kitabın adı

21. Araştırma yaparken dipnot ve kaynakça kullanmamızın birçok nedeni vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu nedenlerden biri değildir?

- A) Bilgi hırsızlığını engellemek
B) Emeğe saygılı olmak
C) Araştırmalarımıza bilimsellik katmak
D) Araştırmanın güvenilirliğini düşürmek

22. Kişinin, başka bir kimseye ait olan bilgi, fikir ve görüşleri sanki kendisine aitmiş gibi ifade etmesine intihal denir. Bu durum aynı zamanda suçtur.

Araştırmalarımızda bu suçu işlememek için aşağıdaki yöntemlerden hangisine başvurmalıyız?

- A) Alıntı yaptığımız kaynakları belirtmeliyiz.
- B) Sadece internetten faydalanmalıyız.
- C) Konuyu belirlemeye öncelik vermeliyiz.
- D) Dipnot kullanmaktan kaçınmalıyız.

23.

- İnsanlar arasında iletişim sağlayan kitle iletişim araçlarının tümü
- Genel ağ üzerinden alışveriş yapmak
- Mevcut bilgileri kullanarak yeni bilgiler ortaya çıkarma çabası

Tabloda verilen kavramlarla açıklamalar eşleştirildiğinde hangi kavram dışarıda kalır?

- A) Medya
- B) Mesafeli Alışveriş
- C) Bilimsel Düşünme
- D) Medya Okuryazarlığı

24. Genel ağ kullanan her bireyin medya okuryazarlığı becerisini geliştirmesi gerekmektedir.

Bu gerekliliğin sebebi aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Doğru bilgiye hızlı ulaşma
- B) Eleştirel bakış açısı kazanma
- C) Bilgiyi sorgulayıp, çözümleme
- D) Sadece kendi fikirlerinin doğruluğunu onaylama

25. Araştırmalarımızda alıntı yaptığımız eserleri kaynakça bölümünde belirtmemiz dikkat etmemiz gereken konulardandır. Kaynakça yazımında da dikkat etmemiz gereken bazı kurallar vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisini kaynakçada belirtmemize gerek yoktur?

- A) Yazarın özgeçmişi
- B) Yayın evi bilgileri
- C) Eserin basıldığı tarih
- D) Yazarın adı ve soyadı

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	D	B	C	D	D	C	A	A	A
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	C	C	C	B	C	D	D	B	B
21	22	23	24	25					
D	A	D	D	A					

İl ÖDM sorularından derlenmiştir...
Emeği geçen öğretmenlerimize sonsuz teşekkürler...

